

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

2018-07- Nr.

Į 2018-07-02 Nr.(27.18E-02)-6K-1803570

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. BIRŽELIO 6 D. NUTARIMO NR. 665 „DĖL VALSTYBĖS TURTINIŲ IR NETURTINIŲ TEISIŲ ĮGYVENDINIMO VALSTYBĖS VALDOMOSE ĮMONĖSE TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija gavo išvadai gauti pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 665 „Dėl valstybės turinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas). Pagal kompetenciją įvertinę Nutarimo projektą teikiame pastabas ir pasiūlymus:

1. Rašte, kuriuo Nutarimo projektas teikiamas išvadai gauti nurodoma, kad Nutarimo projekto „tikslas – įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. kovo 21 d. sprendimą (protokolas Nr. 13, 20 kl.), kuriuo pavedė Finansų ministerijai iki 2018 m. liepos 1 d. parengti teisės aktų, reglamentuojančių valstybės turinių ir neturtinių teisių įgyvendinimą, pakeitimus, į kuriuos būtų perkeltos ministerijos parengtų Rekomendacinių valstybės valdomų įmonių ir bendrovių nekilnojamojo turto valdymo gairių nuostatos, užtikrinančios, kad valstybės valdomos įmonės *atsisakytų joms nebūdingų veiklų*, ir *garantuojančios skaidrią konkurenciją* tarp viešojo ir privataus sektorių“. Siūlytina iš esmės *papildyti raštą*, kuriuo Nutarimo projektas teikiamas išvadoms gauti, *papildomais argumentais ir informacija*, kaip Nutarimo projektu siūlomos nuostatos padėtų pasiekti keliamų tikslų – užtikrinti „kad valstybės valdomos įmonės *atsisakytų joms nebūdingų veiklų*“ ir garantuoti „*skaidrią konkurenciją* tarp viešojo ir privataus sektorių“.

2. Siekiant aiškumo ir sistemiškumo siūlytina atsisakyti Nutarimo projekte dėstomo XX skyriaus išskyrimo į skirsnius ir neišskirti I skirsnio („Bendrosios nuostatos“), nes toks skyrius jau yra galiojančiame nutarime. Siūlytina siūlomas II ir III skirsnius laikyti skyriais ir juose dėstyti teisės normas.

3. Nutarimo projekte dėstomame 75 punkte nurodoma, kad „įmonių valdymo organai, *įvertinę įmonių specifiką*, siekia užtikrinti valdymo principų taikymą“. Siūlytina konkretizuoti arba atsisakyti šios nuostatos, nes pastebėtina, kad Nutarimo projekte nėra įtvirtinamas įmonių *specifikos įvertinimo* tikslas, pasekmės, kriterijai ir galimi įvertinimo sprendimai. Taip pat pažymėtina, kad pagal šią nuostatą lieka neaišku, kokie *valdymo principai* turimi omenyje – dėstomame 76 punkte įtvirtinamos teisės normos, kurių laikymasis turi būti užtikrinamas, o 79

punktas įtvirtina valstybės valdomų bendrovių nuosavybės teise valdomo turto *valdymo, naudojimo ir disponavimo* juo principus.

4. Nutarimo projekte dėstomame 75 punkte minimas *nekilnojamasis turtas*, tačiau skliausteliuose pateikiamas baigtinis sąrašas nekilnojamo turto – „(statinių, patalpų ar jų dalių)“, kuriam būtų taikomas siūlomas reguliavimas. Siekiant neapriboti Nutarimo projektu siūlomo reguliavimo apimtį siūlytina neįtvirtinti baigtinio nekilnojamojo turto sąrašo išbraukiant skliausteliuose išvardijamo turto sąrašą arba jį papildant formuluote „ir kt.“.

5. Nutarimo projekte dėstomame 76 punkte siūlytina atsisakyti formuluočių „be privalomų Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnyje nustatytų valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principų“ kaip neturinčios pridėtinės vertės.

6. Siekiant reguliavimo efektyvumo ir aiškumo Nutarimo projekte dėstomame 76.1 papunktyje tikslinga nurodyti, *koku periodiškumu* turi būti analizuojamas nekilnojamojo turto poreikis. Taip pat šią nuostatą siūlytina formuluoti nurodant, kokie sprendimai turi būti priimami dėl turto, „kuris nenaudojamas (nereikalingas) įmonės veiklai: nenaudojamas, nors dar nepripažintas nereikalingu, taip pat pripažintas nereikalingu valstybės funkcijoms atlikti valstybės nekilnojamasis turtas; išnuomotas arba perduotas panaudos pagrindais ne viešojo sektoriaus subjektams nekilnojamasis turtas; valstybės nekilnojamasis turtas, kurio naudojimo paskirtis nesusijusi su valstybės įmonės teisės aktuose ar steigimo dokumentuose nurodytomis veiklos sritimis, tikslais ar funkcijomis“. Siūloma formuluotė tik įtvirtina pareigą nustatyti turtą, tačiau *nenurodo turto nustatymo tikslo ir tolimesnių veiksmų*.

7. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo įstatymo (toliau – Įstatymas) 19 straipsnio 2 dalyje nustatoma, kad „valstybės įmonių patikėjimo teise valdomas valstybės nekilnojamasis turtas *gali būti* perduodamas centralizuotai valdyti, jeigu jis nenaudojamas valstybės įmonės veiklai vykdyti arba yra pripažintas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti“. Siūlytina suderinti Nutarimo projekte dėstomą 76.2 papunkčio nuostatą su minėtu Įstatymo reguliavimu.

8. Siūlytina Nutarimo projekte dėstomą 76.3 papunkčio nuostatą („*tinkamai ir atsakingai* dalyvauti“) konkretizuoti, nurodant aiškius reikalavimus, ir vengti abstrakčių ir nekonkrečių sąvokų vartojimo.

9. Pastebėtina, kad Korupcijos prevencijos įstatymas neįtvirtina *nulinės tolerancijos korupcijai* principo ir jo turinio. Atsižvelgiant į tai, kad šio principo įtvirtinimas nėra šio teisės akto dalykas, siūlytina Nutarimo projekte dėstomą 76.5 papunktį formuluoti nenurodant principo, o išvardijant konkrečius reikalavimus.

10. Nutarimo projekte dėstomo 76.6 papunkčio turinys („pertvarkant arba reorganizuojant valstybės įmones, po reorganizavimo ar pertvarkymo veiksiančiai įmonei ar bendrovei būtų perduodamas arba investuojamas tik tas valstybės nekilnojamasis turtas, kuris bus naudojamas po reorganizavimo ar pertvarkymo veiksiančios įmonės jos įstatuose ar kituose steigimo dokumentuose nurodytoms veikloms“) yra įstatyminio reguliavimo dalykas.

11. Nutarimo projekto 77 punktas nustato galimybę valstybės įmonei *nevykdyti reikalavimo* perduoti valstybės nekilnojamąjį turtą, kuris nenaudojamas įmonės veiklai, centralizuotai valdyti, o pateikti „*tokio reikalavimo nevykdymą pateisinančių motyvuotų paaiškinimų*“. Pastebėtina, kad Nutarimo projekte dėstomas 76.2 papunktis nenustato valstybės įmonei teisės pasirinkti, ar vykdyti reikalavimą perduoti valstybės nekilnojamąjį turtą centralizuotai valdyti ir reikalavimo teikti paaiškinimus dėl jo nevykdymo. Kartu pažymėtina, kad Įstatymo 19 straipsnio 2 dalis nustato *galimybę* (o ne pareigą) nenaudojamą turtą perduoti centralizuotai valdyti.

12. Siūlytina įvertinti, ar Nutarimo projekte dėstomas 78 punktas yra šio teisės akto dalykas. Taip pat siūlytina nurodyti, kas turėtų užtikrinti šio reikalavimo vykdymą – valstybės įmonė, atstovaujanti institucija, buhalteris ar kitas subjektas.

13. Atsižvelgiant į Įstatymo 9 straipsnį, kuris įtvirtina valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principus, siūlytina Nutarimo projekte *nedubliuoti Įstatymo nuostatų*. Be to, manytina, kad iš esmės Nutarimo projekte dėstomuose 79.2 – 79.4, 79.6 – 79.7 papunkčiuose yra įtvirtinami reikalavimai, taisyklės, o ne principai. Manytina, kad siūlomas turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principų turinio išplėtimas būtų ydingas, nes galėtų kilti neaiškumų, kuriuo teisės aktu (Įstatymu ir Vyriausybės nutarimu) turėtų būti vadovaujama siekiant nustatyti šių principų turinį.

14. Svarstytina, kodėl Nutarimo projekte dėstomuose 76.7 („informacija apie sudarytus nekilnojamojo turto sandorius būtų vieša“) ir 79.4 („valstybės valdomų bendrovių nekilnojamojo turto *pardavimas arba nuoma* turi būti skelbiami viešai, o esant kitos sandorio šalies sutikimui, užtikrinant fizinių asmenų duomenų bei įmonės interesų apsaugą, turi būti siekiama, kad informacija apie sudarytus sandorius būtų vieša“) papunkčiuose nustatoma skirtinga *viešumo reikalavimo* apimtis. Siūlytina detalizuoti Nutarimo projekte dėstomo 76.7 ir 76.4 papunkčių turinį. Svarstytina, kokia informacija turima omenyje, kur ji turi būti viešinama, kokie sandoriai turėtų būti viešinami. Taip pat pažymėtina, kad sudaromi sandoriai gali turėti ir šalių saugomų komercinių paslapčių, kurios neturėtų būti viešinamos.

Taip pat šis nuostatas ir reikalavimą viešinti informaciją siūlytina įvertinti 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) kontekste. Pažymėtina, kad Nutarimo projekte nėra įtvirtintas duomenų tvarkymo tikslas, konkretūs tvarkomi duomenys, duomenų saugojimo laikotarpis ir kt. Šiuo aspektu siūlytina gauti *Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos išvadą*.

15. Siūlytina Nutarimo projekte dėstomame 79.4 papunktyje vengti nekonkrečių ir abstrakčių sąvokų vartojimo – „*kuo didesnės* informacijos <...> sklaidos“, „*kiti racionalūs* viešinimo būdai“, taip pat nekonkretus reikalavimas viešinti *informaciją apie sudarytus sandorius*, nes nėra aišku, kokie sandoriai turimi omenyje.

16. Pagal Nutarimo projekte dėstomą 79.7 papunktį lieka neaišku, kokie reikalavimai reputacijai būtų taikomi ir kokie subjektai pagal kokius kriterijus vertintų finansines galimybes įsigyti turtą. Jei atitiktis šiems reikalavimams galėtų nulemti (riboti) galimybę įsigyti turtą, tuomet konkretūs reikalavimai reputacijai turi būti įtvirtinami įstatyme.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius